

Bruxelles, 24. travnja 2020.
REV1 – zamjenjuje obavijest od
24. listopada 2018.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PROPISI UNIJE O ISKORIŠTAVANJU I STAVLJANJU NA TRŽIŠTE PRIRODNIH MINERALNIH VODA

Ujedinjena Kraljevina napustila je Europsku uniju 1. veljače 2020. i postala „treća zemlja”¹. U Sporazumu o povlačenju² predviđeno je prijelazno razdoblje do 31. prosinca 2020.³ Do tog se datuma pravo Unije u cijelosti primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini⁴.

Europska unija i Ujedinjena Kraljevina u prijelaznom će razdoblju voditi pregovore o sporazumu o novom partnerstvu, posebno o uspostavi područja slobodne trgovine. Međutim, nije izvjesno hoće li se takav sporazum sklopiti i stupiti na snagu na kraju prijelaznog razdoblja. U svakom slučaju, takvim će se sporazumom uspostaviti odnos koji će se u smislu uvjeta pristupa tržištu znatno razlikovati od sudjelovanja Ujedinjene Kraljevine na jedinstvenom tržištu⁵, u carinskoj uniji i aranžmanima za PDV i trošarine.

Stoga se sve zainteresirane strane, a posebno gospodarski subjekti, podsjećaju na pravnu situaciju koja će nastati nakon isteka prijelaznog razdoblja (dio A u nastavku). U ovoj se obavijesti objašnjavaju i određene odredbe o razdvajanju iz Sporazuma o povlačenju (dio B u nastavku), kao i propisi koji će se nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjivati u Sjevernoj Irskoj (dio C u nastavku).

¹ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica Unije.

² Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.) („Sporazum o povlačenju”).

³ Prijelazno razdoblje moguće je prije 1. srpnja 2020. jedanput produljiti za najviše godinu dana ili dvije godine (članak 132. stavak 1. Sporazuma o povlačenju). Vlada Ujedinjene Kraljevine zasad je odbacila mogućnost takvog produljenja.

⁴ Uz određene iznimke iz članka 127. Sporazuma o povlačenju, od kojih ni jedna nije relevantna u kontekstu ove obavijesti.

⁵ Konkretno, sporazum o slobodnoj trgovini ne predviđa načela unutarnjeg tržišta (u području robe i usluga), kao što su uzajamno priznavanje, „načelo zemlje podrijetla” i usklađivanje. Sporazum o slobodnoj trgovini ne uklanja ni carinske formalnosti i kontrole, uključujući one koje se odnose na podrijetlo robe i njezine inpute, niti zabrane i ograničenja uvoza i izvoza.

Savjet sudionicima:

Kako bi se uzele u obzir posljedice navedene u ovoj obavijesti, sudionicima se posebno savjetuje da procijene je li im potrebno novo priznavanje kako bi im se omogućio pristup tržištu.

Napomena:

Ova se obavijest ne odnosi na druge aspekte propisa EU-a o hrani, uključujući opće propise EU-a o hrani.

Za te su aspekte u pripremi ili su objavljene druge obavijesti⁶.

A. PRAVNA SITUACIJA NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja Direktiva 2009/54/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o iskorištavanju i stavljanju na tržište prirodnih mineralnih voda (preinačena)⁷ više se ne primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu⁸. Najvažnije su posljedice toga sljedeće:

U skladu s člankom 1. stavcima 1. i 2. i člankom 2. Direktive 2009/54/EZ, vode se mogu stavljati na tržište kao prirodne mineralne vode u Uniji samo ako su, među ostalim, u skladu sa sljedećim:

- ako se vode crpe iz tla države članice, odgovorno tijelo te države članice priznalo je vode kao prirodne mineralne vode u skladu s Direktivom 2009/54/EZ;
- ako se vode crpe iz tla treće zemlje, odgovorno tijelo te države članice priznalo je vode kao prirodne mineralne vode u skladu s Direktivom 2009/54/EZ.

Nakon isteka prijelaznog razdoblja,

- vode koje se crpe iz tla Ujedinjene Kraljevine i koje je ona priznala kao prirodne mineralne vode crpe se iz tla treće zemlje i više nisu odobrene za uvoz u Uniju kao prirodne mineralne vode, osim ako ih je kao takve priznalo odgovorno tijelo druge države članice;
- vode koje se crpe iz tla treće zemlje (osim Ujedinjene Kraljevine) i koje je nadležno tijelo Ujedinjene Kraljevine priznalo kao prirodne mineralne vode više

⁶ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_hr

⁷ SL L 164, 26.6.2009., str. 45.

⁸ U pogledu primjenjivosti Direktive 2009/54/EZ na Sjevernu Irsku vidjeti dio C ove obavijesti.

nisu odobrene za uvoz u Uniju kao prirodne mineralne vode, osim ako ih je kao takve priznalo odgovorno tijelo države članice.

B. RELEVANTNE ODREDBE O RAZDVAJANJU IZ SPORAZUMA O POVLAČENJU⁹

U članku 41. stavku 1. Sporazuma o povlačenju predviđeno je da se sva postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba koja je zakonito stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja može i dalje stavljati na raspolaganje na tržište Unije ili Ujedinjene Kraljevine i kretati se između ta dva tržišta dok ne stigne do krajnjega korisnika.

Gospodarski subjekt koji se poziva na tu odredbu snosi teret dokazivanja na temelju svih relevantnih dokumenata da je roba stavljena na tržište u Uniji ili Ujedinjenoj Kraljevini prije isteka prijelaznog razdoblja¹⁰.

Za potrebe te odredbe, „stavljanje na tržište” znači prva isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu na tržištu u okviru komercijalne djelatnosti, uz naknadu ili besplatno¹¹. „Isporuka robe za distribuciju, potrošnju ili uporabu” znači da je „postojeća i pojedinačno prepoznatljiva roba, nakon završetka faze proizvodnje, predmet pisanog ili usmenog sporazuma između dviju ili više pravnih ili fizičkih osoba o prijenosu vlasništva, bilo kojeg drugog prava intelektualnog vlasništva ili posjeda predmetne robe ili je predmet ponude pravnoj ili fizičkoj osobi ili osobama za sklapanje takvog sporazuma.”¹²

Primjer: Pojedinačna boca prirodne mineralne vode izvađene iz tla Ujedinjene Kraljevine i koju je Ujedinjena Kraljevina priznala i prodala prije isteka prijelaznog razdoblja trgovcu na veliko sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini i dalje se može distribuirati u EU-u.

C. MJERODAVNI PROPISI U SJEVERNOJ IRSKOJ NAKON ISTEKA PRIJELAZNOG RAZDOBLJA

Nakon isteka prijelaznog razdoblja primjenjuje se Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj¹³. Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj podliježe periodičnoj suglasnosti Zakonodavne

⁹ Ako je pojedinačna hrana prije isteka prijelaznog razdoblja bila držana u EU-u s ciljem prodaje, uključujući ponudu za prodaju ili svaki drugi oblik prijenosa, bez obzira na to je li besplatan ili nije, ta se „zaliha” hrane može prodati, distribuirati ili prenijeti u EU nakon isteka prijelaznog razdoblja (vidjeti definiciju iz članka 3. stavka 8. Uredbe (EZ) br. 178/2002: „stavljanje na tržište” znači držanje hrane ili hrane za životinje s ciljem prodaje, uključujući ponudu za prodaju ili svaki drugi oblik prijenosa, bez obzira na to je li besplatan ili nije, te prodaju, distribuciju i druge oblike prijenosa kao takve).

¹⁰ Članak 42. Sporazuma o povlačenju.

¹¹ Članak 40. točke (a) i (b) Sporazuma o povlačenju.

¹² Članak 40. točka (c) Sporazuma o povlačenju.

¹³ Članak 185. Sporazuma o povlačenju.

skupštine Sjeverne Irske, a početno razdoblje primjene traje četiri godine po isteku prijelaznog razdoblja¹⁴.

U skladu s Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj, određene odredbe prava Unije primjenjuju se i na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom. U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj Unija i Ujedinjena Kraljevina dodatno su se sporazumjele da se smatra kao da je Sjeverna Irska država članica u mjeri u kojoj se propisi Unije primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom¹⁵.

U Protokolu o Irskoj / Sjevernoj Irskoj predviđeno je da se Direktiva 2009/54/EZ primjenjuje na Ujedinjenu Kraljevinu i u Ujedinjenoj Kraljevini u vezi sa Sjevernom Irskom¹⁶.

To znači da se smatra da upućivanja na Uniju u dijelu A i dijelu B ove obavijesti uključuju Sjevernu Irsku, a da se upućivanja na Ujedinjenu Kraljevinu odnose samo na Veliku Britaniju.

Točnije, to, među ostalim, znači sljedeće:

- prirodna mineralna voda koja se stavlja na tržište u Sjevernoj Irskoj mora biti u skladu s Direktivom 2009/54/EZ;
- prirodna mineralna voda koja se iz Sjeverne Irske otprema u EU nije uvezena prirodna mineralna voda (vidjeti prethodni odjeljak A);
- prirodna mineralna voda koja se otprema iz Velike Britanije u Sjevernu Irsku uvozna je prirodna mineralna voda (vidjeti prethodni odjeljak A);
- Ujedinjena Kraljevina, u vezi sa Sjevernom Irskom, i dalje u skladu s Direktivom 2009/54/EZ priznaje vode koje su izvađene iz tla u Sjevernoj Irskoj¹⁷.

Međutim, Protokolom o Irskoj / Sjevernoj Irskoj isključuje se mogućnost da Ujedinjena Kraljevina u vezi sa Sjevernom Irskom

- sudjeluje u donošenju i oblikovanju odluka Unije;
- u skladu s Direktivom 2009/54/EZ prizna vode koje su izvađene iz tla u trećim zemljama¹⁸.

¹⁴ Članak 18. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

¹⁵ Članak 7. stavak 1. Sporazuma o povlačenju u vezi s člankom 13. stavkom 1. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

¹⁶ Članak 5. stavak 4. Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj i odjeljak 33. Priloga 2. tom protokolu.

¹⁷ Protokol o Irskoj / Sjevernoj Irskoj isključuje priznavanje u Uniji ovlaštenjâ Ujedinjene Kraljevine u vezi sa Sjevernom Irskom (članak 7. stavak 3. prvi podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj). Međutim, u ovom se slučaju primjenjuje članak 7. stavak 3. drugi podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

¹⁸ Članak 7. stavak 3. prvi podstavak Protokola o Irskoj / Sjevernoj Irskoj.

Na internetskim stranicama Komisije o sigurnosti hrane dostupne su opće informacije o pravilima za iskorištavanje i stavljanje na tržište prirodnih mineralnih voda (https://ec.europa.eu/food/safety/labelling_nutrition/mineral_waters_en).

Europska komisija
Glavna uprava za zdravlje i sigurnost hrane